

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Ιουλίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2773

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 130/56/29/3/2018

Έγκριση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αειφορικά συστήματα παραγωγής και περιβάλλον στη γεωργία» του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 45, παρ. 1 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017, τ.Α'), σύμφωνα με τις οποίες «Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 85, παρ. 6, εδ. β του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017, τ.Α'), σύμφωνα με τις οποίες «Τα ΑΕΙ οφείλουν, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν τους Κανονισμούς του άρθρου 45».

3. Την με αριθμ. πρωτ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/25072/969/16-01-2017 απόφαση Συγκλήτου του Δ.Π.Θ., αναφορικά με τον ορισμό «Αναπληρωτών Πρύτανη - Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Πρύτανη -Αναπλήρωση Πρύτανη» (ΦΕΚ 327/08.02.2017/τ.Β').

4. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης στην αριθμ. 5/07-03-2018 συνεδρίαση της.

5. Την αριθμ. 129/56/29-03-2018 απόφαση της Συγκλήτου του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (ΦΕΚ 2083/07-07-2018/τ.Β').

6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ιδρύματος, αποφασίζουμε:

ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΑΕΙΦΟΡΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ» ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ.

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.). Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Δ.Π.Θ. εντάσσονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του.

Στο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Αειφορικά Συστήματα Παραγωγής και Περιβάλλον στην Γεωργία» με τρεις ειδικεύσεις

- I. Επιστημών Φυτών και Περιβάλλοντος
- II. Οικονομική των Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων
- III. Βιοτεχνολογίας και Υγιεινής Τροφίμων

Άρθρο 2

Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114) και συμβάλλουν στην ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των θεμάτων λειτουργίας του εν λόγω Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3

Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δ.Π.Θ., διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί:

1. στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην προώθηση της έρευνας σε θέματα που αφορούν στην αειφόρο γεωργική παραγωγή και προστασία του περιβάλλοντος, τομείς υψηλής προτεραιότητας για την ανάπτυξη της χώρας.

2. στην ενίσχυση του επιστημονικού ανθρώπινου δυναμικού της χώρας με νέους, εξειδικευμένους επιστήμονες ικανούς να υποστηρίξουν την ανάπτυξη και

εφαρμογή νέων φιλικών προς το περιβάλλον, οικονομικά βιώσιμων, καινοτόμων προτύπων παραγωγής και διαχείρισης της φυτικής παραγωγής, εξασφαλίζοντας την παραγωγή υψηλής ποιότητας τροφίμων για τον καταναλωτή.

Άρθρο 4 Όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32,

β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,

γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν. 4485/2017.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, κατά τη λήξη της οποίας με ευθύνη του Διευθυντή συντάσσεται απολογισμός του Π.Μ.Σ., και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

4. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη/νι Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμητόρες του Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 στην παράγραφο 5 του ν. 4485/2017. Ειδικότερα, αν η Επιτροπή κρίνει την εισήγηση ελλιπή, διαφωνεί ως προς το περιεχόμενο των στοιχείων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017, καθώς και αν διαπιστώνει αλληλεπικάλυψη των γνωστικών αντικειμένων που τα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος θεραπεύουν, αναπέμπει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος με αιτιολογημένη απόφαση της. Το Τμήμα αφού λάβει υπόψη τις υποδείξεις της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, υποβάλλει εκ νέου σε αυτήν, την εισήγηση του. Αν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, για δεύτερη φορά η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν κάνει αποδεκτή την εισήγηση, το Τμήμα μπορεί να υποβάλει απευθείας την εισήγηση του στη Σύγκλητο.

5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία.

Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο Κεφάλαιο ΣΤ του ν. 4485/2017 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα.

6. Η Εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), η οποία είναι αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (άρθρο 44 παρ. 3 του ν. 4485/2017). Τα πέντε (5) μέλη της Ε.Σ.Ε. είναι μέλη Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή και επίκουρου άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρέτούν ως διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής. Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον/την φοιτητή/τρια, του οποίου η θητεία είναι ετήσια.

Η ιδιότητα του Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 6 του ν. 4485/2017, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 5 Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 60 συνολικά μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες και για τις τρεις ειδικεύσεις, και ειδικότερα 20 συνολικά μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες ανά ειδικεύση.

Επιπλέον ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. ανέρχεται σε 3,75 (60/16) κατ' έτος, ο μέγιστος αριθμός αυτών σε σχέση με τον αριθμό των προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος είναι 12,5 (60/750) και σε σχέση με τον αριθμό των διδασκόντων του Τμήματος είναι 3,75 (60/16) (άρθρο 45 παρ. 1β του ν. 4485/2017).

Άρθρο 6

Κατηγορίες Υποψηφίων για φοίτηση στο Π.Μ.Σ.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ειδικότερα όσοι είναι πτυχιούχοι Τμημάτων των Γεωπονικών και Δασολογικών Σχολών, των Σχολών Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Σχολών Οικονομικών, Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Σχολών Επιστημών Υγείας Πανεπιστημίων.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή/τρια του/της οποίου/ας ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, μπορούν μετά από αίτηση τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του ν. 4485/2017, εφόσον υπηρετούν στο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 7

Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

i. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά α) αντίγραφο πτυχίου, β) αναλυτική βαθμολογία, γ) βιογραφικό σημείωμα, δ) δύο εμπιστευτικές συστατικές επιστολές και ε) αντίγραφο δελτίου ταυτότητας κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης σε ηλεκτρονική μορφή (οι δύο εμπιστευτικές συστατικές επιστολές υποβάλλονται ταχυδρομικά).

Το έντυπο της αίτησης είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Τμήματος και σε αυτό οι υποψήφιοι καλούνται να δηλώσουν με σειρά προτεραιότητας την ειδίκευση του Π.Μ.Σ. στην οποία θα ήθελαν να εγγραφούν.

ii. Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων. Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από Τριμελή Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης.

iii. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων γίνονται γνωστά στους/στις υποψηφίους/ες με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν:

1. Γενικό βαθμό Πτυχίου/Διπλώματος με συντελεστή βαρύτητας 0,3.

2. Αναλυτική Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ. με συντελεστή βαρύτητας 0,2.

3. Σχετική ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου όπως και τυχόν δημοσιεύσεις επί του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. με συντελεστή βαρύτητας 0,3.

4. Συνέντευξη από αρμόδια Επιτροπή Επιλογής με συντελεστή βαρύτητας 0,2.

Η άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδοχή ενός υποψηφίου/ιας μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας.

Το επίπεδο γλωσσομάθειας της Αγγλικής γλώσσας αποδεικνύεται με τους εξής τρόπους:

α) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003,

β) Πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής,

γ) Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου Αγγλόφωνου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής,

δ) Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (π.δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

Υποψήφιοι οι οποίοι δεν είναι κάτοχοι των κατά τα ανωτέρω απαιτούμενων πιστοποιητικών γλωσσομάθειας υποβάλλονται σε εξετάσεις με στόχο την πιστοποίηση της γνώσης της γλώσσας στο προβλεπόμενο επίπεδο, αλλά και της εξειδικευμένης γνώσης στη θεματική περιοχή του οικείου κλάδου. Τις εξετάσεις διενεργεί η Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του Π.Μ.Σ.. Ο χρόνος διενέργειας των εξετάσεων γλωσσομάθειας καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

iv. Διαδικασία επιλογής

Η Επιτροπή Επιλογής:

α) Καταρτίζει έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

β) Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα ελάχιστα τυπικά κριτήρια.

γ) Καλεί σε συνέντευξη όσους υποψηφίους αποφασισθεί να κληθούν. Η συνέντευξη πραγματοποιείται από τα μέλη της οικείας Επιτροπής Επιλογής. Στη διαδικασία, χωρίς δικαίωμα έκφρασης γνώμης, μπορεί να παραβρεθεί και οποιοδήποτε μέλος της Συνέλευσης του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

δ) Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και προβαίνει στην τελική επιλογή.

ε) Καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής ανά κατεύθυνση στον οποίο συμπεριλαμβάνονται και επιλαχόντες, ο οποίος και επικυρώνεται από την Συνέλευση του Τμήματος και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Κατά την επικύρωση των αποτελεσμάτων, λαμβάνοντας υπόψη το πρόγραμμα σπουδών των επιτυχόντων υποψηφίων η Γενική Συνέλευση εφόσον κρίνεται αναγκαίο

καθορίζει για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, έναν αριθμό προπτυχιακών μαθημάτων που υποχρεωτικά θα πρέπει να παρακολουθήσει και να εξετασθεί επιτυχώς πριν την ολοκλήρωση εκπόνησης και εξέτασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Ένσταση κατά των πινάκων επιτυχίας μπορεί να γίνει μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία ανακοίνωσης των πινάκων. Η ένσταση, που πρέπει να είναι συγκεκριμένη, κρίνεται τελεσίδικα από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Στις περιπτώσεις ισοβαθμίας στην τελευταία θέση του πίνακα επιτυχόντων υποψηφίων, επιλέγεται ο υποψήφιος με τον υψηλότερο βαθμό πτυχίου (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) αν και σε αυτήν την περίπτωση προκύψει ισοβαθμία, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη η μοριοδότηση των συγγενών μαθημάτων προς το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8 Διάρκεια Σπουδών

1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η κανονική χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε 12 μήνες, διάστημα στο οποίο περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. Ο χρόνος που αφορά την διπλωματική εργασία, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρεις μήνες.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές μέσα στο διπλάσιο της προβλεπόμενης στο αντίστοιχο Π.Μ.Σ. διάρκειας.

2. Μερική φοίτηση

Στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017 (Α' 114) η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές /τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Στην παραπάνω περίπτωση οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση του εργοδότη τους ότι εργάζονται κατ' ελάχιστο 20 ώρες την εβδομάδα.

Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις (ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας). Οι αιτήσεις και τα σχετικά δικαιολογητικά που αφορούν τις περιπτώσεις μερικής φοίτησης εξετάζονται από τη Γενική Συνέλευση.

3. Αναστολή Σπουδών

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής όπως περιγράφονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Λόγοι διαγραφής είναι:

- α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολούθησεις, εξετάσεις),
- β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό,
- γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως π.χ. η λογοκλοπή, και
- δ) αίτηση του/της ίδιου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 9 Όροι φοίτησης

Μετά την ανακοίνωση του πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών οι επιτυχόντες θα πρέπει να προσέλθουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής τους.

Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω χρονικής προθεσμίας οι επιτυχόντες που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία εγγραφής χάνουν αμετάκλητα το δικαίωμα εγγραφής και τη θέση τους καλούνται να καταλάβουν με βάση τη σειρά της βαθμολογικής τους κατάταξης οι επιλαχόντες υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές. Σε κάθε περίπτωση, η σχετική διαδικασία εγγραφής των επιλαχόντων μεταπτυχιακών φοιτητών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός μιας εβδομάδας από τη λήξη της κανονικής προθεσμίας εγγραφών του Π.Μ.Σ.

Στο έντυπο της σχετικής αίτησης εγγραφής που λαμβάνουν από τη Γραμματεία ή από την ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., οι υποψήφιοι μεταπτυχιακών φοιτητών δηλώνουν ότι έχουν λάβει γνώση του παρόντος Κανονισμού και αποδέχονται στο σύνολο τους, τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Στην αίτηση εγγραφής οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν την ειδίκευση που θα παρακολουθήσουν καθώς και τα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος που έχουν την υποχρέωση να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς, στην περίπτωση που κατά την εισαγωγή τους έχει κριθεί ότι απαιτείται κάτι τέτοιο.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας κάθε εξαμήνου, οι Μ.Φ. καταθέτουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. δήλωση με τους τίτλους των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν στη διάρκεια του εξαμήνου. Οι φοιτητές διατηρούν το δικαίωμα μεταβολής της αρχικής τους δήλωσης μαθημάτων αυστηρά για μία ακόμη εβδομάδα. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή με τη νέα δήλωση τους μπορούν να προχωρήσουν σε αλλαγή μόνο ενός το πολύ κατ' επιλογή υποχρεωτικού μαθήματος.

Άρθρο 10

Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε 75. Η εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ.Ε.) είναι υποχρεωτική και αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ECTS.

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης περιλαμβάνει 3 ειδικεύσεις

Α. Επιστημών Φυτών και Περιβάλλοντος

Β. Οικονομική των Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων

Γ. Βιοτεχνολογίας και Υγιεινής Τροφίμων

Με βάση τα αποτελέσματα αξιολόγησης της Επιτροπής επιλογής, οι φοιτητές κατά την εγγραφή τους κατανέμονται στις κατεύθυνσεις. Η τοποθέτηση είναι οριστική και οι Μ.Φ. δεν μπορούν να αλλάξουν κατεύθυνση στη διάρκεια των σπουδών τους.

Τα προσφερόμενα στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά, και σε κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα. Κάθε μάθημα, υποχρεωτικό ή κατ' επιλογή υποχρεωτικό, διδάσκεται τρεις ώρες εβδομαδιαίως και περιλαμβάνει συνολικά δεκατρείς (13) διαλέξεις. Μέρος κάθε μαθήματος μπορεί να διδάσκεται υπό μορφή εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών της κάθε ειδίκευσης, ο Μ.Φ. στην ειδίκευση:

Α) Επιστημών Φυτών και Περιβάλλοντος, θα πρέπει να παρακολουθήσει συνολικά έξι (6) μαθήματα, και ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου σπουδών

τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης και κατά τη διάρκεια του 2ου εξαμήνου, ένα (1) υποχρεωτικό και δυο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα από τα προσφερόμενα προς επιλογή μαθήματα της αντίστοιχης ειδίκευσης.

Β) Οικονομική των Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων,

θα πρέπει να παρακολουθήσει συνολικά έξι (6) μαθήματα, και ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου σπουδών, τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, και κατά τη διάρκεια του 2ου εξαμήνου, δυο (2) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης.

Γ) Βιοτεχνολογίας και Υγιεινής Τροφίμων, θα πρέπει να παρακολουθήσει συνολικά έξι (6) μαθήματα, και ειδικότερα κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου σπουδών, τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης και κατά τη διάρκεια του 2ου εξαμήνου, τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης.

Παράλληλα με την παρακολούθηση των μαθημάτων, ο Μ.Φ. αναλαμβάνει την εκπόνηση Δ.Ε..

Η Δ.Ε. έχει ερευνητικό χαρακτήρα και αφορά αποκλειστικά αντικείμενο που εντάσσεται στο ευρύτερο γνωστικό πεδίο της κατεύθυνσης που παρακολουθεί ο Μ.Φ.. Η διαδικασία ανάθεσης του θέματος της Δ.Ε. περιγράφεται αναλυτικά σε σχετικό εδάφιο του παρόντος κανονισμού και πραγματοποιείται την 8η εβδομάδα του Α' εξαμήνου φοίτησης.

Η κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο για την κάθε κατεύθυνση παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί, ενώ η αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι.

Ειδίκευση: Επιστημών Φυτών και Περιβάλλοντος

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Α'			
«Επιστημών Φυτών και Περιβάλλοντος»			
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PAGR01	Νέες-Εναλλακτικές Καλλιέργειες	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
PAGR02	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών των Φυτών	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PAGR03	Φυσιολογία Καρποφόρων Δένδρων	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PAGR1 00	Διπλωματική Εργασία (έναρξη)	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PAGR04	Ρύπανση Αγροοικοσυστημάτων	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
	Επιλογή 1	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
	Επιλογή 2	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
PAGR100	Διπλωματική Εργασία	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
	Μαθήματα επιλογής		
PAGR04	Αλληλεπιδράσεις Εντόμων-Φυτών	Επιλογής/Ειδίκευσης	7,5
PAGR05	Βιοτεχνολογία Φυτών	Επιλογής/Ειδίκευσης	7,5
PAGR06	Φυσιολογία Απόδοσης Καλλιεργειών	Επιλογής/Ειδίκευσης	7,5
PAGR07	Ειδική Βελτίωση Φυτών	Επιλογής/Ειδίκευσης	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PAGR100	Διπλωματική Εργασία	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			15

Ειδίκευση: Οικονομική των Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Β' «Οικονομική των Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων»			
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PEC01	Μάρκετινγκ	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
PEC02	Ειδικά Θέματα Επιχειρησιακής Έρευνας	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PEC03	Διεθνές Εμπόριο και Πολιτική	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PEC04	Θέματα Μικροοικονομικής Θεωρίας: Λειτουργία Αγορών και Οικονομική Επιχειρήσεων Τροφίμων	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PEC05	Ειδικά Θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων Τροφίμων	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
PEC06	Μέθοδοι και Εφαρμογές Επιχειρηματικής Έρευνας	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
PEC100	Διπλωματική Εργασία (έναρξη)	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PEC100	Διπλωματική Εργασία	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			15

Ειδίκευση: Βιοτεχνολογίας και Υγιεινής Τροφίμων

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ Γ' «Βιοτεχνολογίας και Υγιεινής Τροφίμων»			
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PBTF01	Ειδικά κεφάλαια βιοτεχνολογίας τροφίμων	Υποχρεωτικά/Ειδίκευσης	7,5
PBTF02	Βιομηχανική Υγιεινή	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PBTF03	Ειδικά θέματα διατροφής	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PBTF100	Διπλωματική Εργασία (έναρξη)	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
			Ειδίκευσης
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PBTF04	Θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων και Ύδατος	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PBTF05	Χημεία φυσικών προϊόντων και εφαρμογές	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PBTF06	Ειδικά θέματα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	7,5
PBTF100	Διπλωματική Εργασία	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
PBTF100	Διπλωματική Εργασία	Υποχρεωτικό/Ειδίκευσης	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			15

Με πρόταση της Συνέλευσης και έγκριση της Σ.Ε. μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων για τους φοιτητές μερικής φοίτησης.

Κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου, με ευθύνη του Διευθυντή Π.Μ.Σ. ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων κάθε κατεύθυνσης (τα μαθήματα και τα σεμινάρια μπορούν να πραγματοποιηθούν και απογευματινές ώρες στη διάρκεια της εβδομάδας ή ακόμα και Σαββατοκύριακα ή αργίες). Η συνολική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι 47 πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας, προετοιμασίας και εξετάσεων χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι φοιτητικές διακοπές. Ειδικότερα:

I. Το Α' εξάμηνο σπουδών αρχίζει την 3η εβδομάδα του Οκτωβρίου και ολοκληρώνεται την 2η εβδομάδα Φεβρουαρίου και έχει διάρκεια δεκαπέντε (15) συνολικά εβδομάδες από τις οποίες οι δεκατρείς (13) αφορούν τη διδασκαλία των μαθημάτων, και δύο (2) εβδομάδες αντιστοιχούν στην εξεταστική περίοδο του εξαμήνου (1 και 2η εβδομάδα Φεβρουαρίου, επαναληπτική εξεταστική 3η εβδομάδα Σεπτεμβρίου) (οι δύο (2) εβδομάδες που αντιστοιχούν στις διακοπές των Χριστουγέννων δεν προσμετρούνται).

II. Το Β' εξάμηνο αρχίζει την 3η εβδομάδα Φεβρουαρίου και ολοκληρώνεται την 2η εβδομάδα του Ιουνίου και έχει διάρκεια δεκαεπτά (17) συνολικά εβδομάδες από τις οποίες οι δεκατρείς (13) αφορούν τη διδασκαλία των μαθημάτων, και δύο (2) εβδομάδες αντιστοιχούν στην εξεταστική περίοδο του εξαμήνου (3 και 4η εβδομάδα Φεβρουαρίου, επαναληπτική εξεταστική 3η εβδομάδα Σεπτεμβρίου) (οι δύο (2) εβδομάδες που αντιστοιχούν στις διακοπές του Πάσχα δεν προσμετρούνται).

III. Κατά τη διάρκεια του θέρους, από την 16η Ιουνίου και έως την 14η Οκτωβρίου (συνολικό χρονικό διάστημα δεκαεπτά (17) εβδομάδων), οι φοιτητές ολοκληρώνουν την Δ.Ε. η εξέταση της οποίας πραγματοποιείται κατά την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Κατά τα λοιπά και όσον αφορά τις επίσημες αργίες, η λειτουργία του Π.Μ.Σ. προσαρμόζεται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Ιδρύματος.

Με απόφαση της Γ.Σ. κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους ορίζεται για κάθε διδασκόμενο μάθημα του Π.Μ.Σ. ένα μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος ως συντονιστής. Επίσης, ορίζονται οι διδάσκοντες του μαθήματος καθώς και οι προσκεκλημένοι ομιλητές. Τον ρόλο του συντονιστή μπορεί να αναλάβουν αποκλειστικά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος στα οποία έχει ανατεθεί εν όλο ή εν μέρει η διδασκαλία του αντίστοιχου μαθήματος. Κατ' εξαίρεση, προσκεκλημένοι ομιλητές μπορεί να ορίζονται και κατά τη διάρκεια του εξαμήνου κατόπιν εισήγησης του συντονιστή και σχετικής έγκρισης της Γ.Σ.

Ο Συντονιστής κάθε μαθήματος θα πρέπει πριν την έναρξη των μαθημάτων να καταθέτει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και τα μέλη της Σ.Ε. αναλυτικό περίγραμμα του μαθήματος (Syllabus) στο οποίο θα αναφέρονται το πρόγραμμα των διαλέξεων ή εργαστηρίων (εφόσον προβλέπονται) του μαθήματος, οι τίτλοι των διαλέξεων με τους αντίστοιχους διδάσκοντες και τους προσκεκλημένους ομιλητές, ο χρόνος πραγματοποίησής τους, το

περιεχόμενο των διαλέξεων, η προτεινόμενη βιβλιογραφία και ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος. Το σχετικό περίγραμμα θα κοινοποιείται στους φοιτητές με ευθύνη του αντίστοιχου συντονιστή.

Η ανάθεση της διδασκαλίας σεμιναρίων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων και κάθε είδους εκπαιδευτικού έργου για το Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση της Γ.Σ.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα ή τους/τις διδάσκοντες/ουσες σε σχέση και με τη φύση του κάθε μαθήματος.

Για τα μαθήματα στα οποία η αξιολόγηση γίνεται με ασκήσεις ή/και τελική γραπτή εξέταση ισχύουν τα παρακάτω:

1) Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται τον Φεβρουάριο (1η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2η εξεταστική).

2) Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται τον Ιούνιο (1η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2η εξεταστική).

Για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται κατάθεση εργασίας ισχύουν τα εξής:

Για μάθημα του χειμερινού εξαμήνου:

1) Το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα την τελευταία εβδομάδα του Δεκεμβρίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται από τον φοιτητή έως την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου (1η εξεταστική).

2) Για τη 2η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα την τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου:

1) το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα την τελευταία εβδομάδα του Απριλίου και η παράδοση γίνεται από τον φοιτητή έως ως την πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου (1η εξεταστική).

2) Για τη 2η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα την τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Μετά το πέρας της εξεταστικής οι ασκήσεις, τα γραπτά δοκίμια και κάθε άλλο τεκμήριο εξέτασης παραδίδονται από τον διδάσκοντα για φύλαξη στη Γραμματεία.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη του διδάσκοντος. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) απουσίες (μία δικαιολογημένη και μία αδικαιολόγητη) σε κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος των δύο (2) και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί (εξαιρουμένων των επαγγελματικών υποχρεώσεων), τότε μετά από αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος για την τελική έγκριση.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των παρουσιών αυτών δεν επιτευχθεί, ο/η φοιτητής/τρια θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό.

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Η συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Η μη προσέλευση και συμμετοχή ενός Μ.Φ. στη διαδικασία εξέτασης-αξιολόγησης μεταπτυχιακού μαθήματος ισοδυναμεί με αποτυχημένη εξέταση στο συγκεκριμένο μάθημα. Στην περίπτωση που η αδυναμία συμμετοχής του Μ.Φ. στις εξετάσεις οφείλεται αποδειγμένα σε λόγους ανωτέρας βίας ή ιδιαιτέρου προβλήματος, η Γ.Σ. μπορεί να εγκρίνει κατόπιν αίτησης του τη δυνατότητα επανεξέτασης του μαθήματος σε χρόνο που καθορίζεται σε συνεργασία με τον Συντονιστή του μαθήματος.

Η βαθμολογική κλίμακα αξιολόγησης στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10) με 'Άριστα' από οκτώ και πενήντα (8,50) έως δέκα (10), 'Λίαν καλώς' από έξι και πενήντα (6,50) ως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49), 'Καλώς' από πέντε (5) ως και έξι και σαράντα εννέα (6,49). Η κλίμακα βαθμολογίας ECTS έχει ως εξής: A (10-9), B (8), C (7), D (6), E (5), F (4-0 αποτυχία). Προβιβάσιμος βαθμός ορίζεται το πέντε (5).

Αν ο μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτηση του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται με ευθύνη του/της υπεύθυνου/ης συντονιστή/τριας του μαθήματος στους/στις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης ή στην περίπτωση που η αξιολόγηση γίνεται βάσει εργασιών, είκοσι (20) ημέρες μετά την ημερομηνία παράδοσης των εργασιών.

Δεν επιτρέπεται η επαναληπτική εξέταση προκειμένου ο φοιτητής να βελτιώσει τη βαθμολογία του.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται ως ο σταθμισμένος μέσος όρος (βάσει των αντίστοιχων μονάδων στο Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων) των επιδόσεων του φοιτητή στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και του βαθμού αξιολόγησης της Δ.Ε.. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. με ευθύνη της Γραμματείας καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του/της φοιτητή/τριας.

Άρθρο 11

Εκπόνηση Διπλωματικής εργασίας

Ο/Η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται ατομικά να εκπονήσει και με επιτυχία να υποστηρίξει δημόσια τη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία.

Το θέμα της πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα της κατεύθυνσης που έχει επιλέξει ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του Π.Μ.Σ..

Σχετικά με την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της Διπλωματικής εργασίας ορίζονται τα εξής:

1. Αίτηση - Υποβολή θέματος

Ο/Η μεταπτυχιακός /ή φοιτητής/τρια μεταξύ της 3ης και 4ης εβδομάδας φοίτησης του Α' εξαμήνου υποβάλλει προς τη Συντονιστική Επιτροπή αίτηση θέματος Δ.Ε. στην οποία αναφέρει τον προτεινόμενο τίτλο της διπλωματικής εργασίας, τον προτεινόμενο επιβλέποντα. Στην αίτηση επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας Στο διάστημα, κάθε Μ.Φ. με αίτηση του προς την Σ.Ε. γνωστοποιεί :

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες οι οποίοι/ες δεν καταθέτουν την αίτηση εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό, μεταθέτουν, με δική τους ευθύνη, κατά ένα τουλάχιστον εξάμηνο την έναρξη εκπόνησης της Δ.Ε.

2. Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ιας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ου σα αυτής και συγκροτεί την Τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Ως Επιβλέπων Καθηγητής ορίζεται αποκλειστικά μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, το οποίο συμμετέχει στην εκπαιδευτική διαδικασία του Π.Μ.Σ. με ανάθεση διδακτικού έργου.

3. Παρουσίαση και ολοκλήρωση της Διπλωματικής Εργασίας

Για να εγκριθεί η διπλωματική εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.

Μετά την εκπόνηση της Δ.Ε. ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια υποβάλλει στον επιβλέποντα και στα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής αντίγραφο της τελικής Διπλωματικής Εργασίας. Εφόσον υπάρχει θετική κρίση από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται η ημερομηνία της προφορικής εξέτασης - παρουσίασης στο χρονικό διάστημα της ανωτέρω παραγράφου. Η γλώσσα συγγραφής της Δ.Ε. είναι η Ελληνική.

Με απόφαση της Γ.Σ., κατόπιν σχετικού αιτήματος του μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας καθώς και θετικής εισήγησης του Επιβλέποντα Καθηγητή, η Δ.Ε. μπορεί να κατατεθεί στην Αγγλική, με αντίστοιχη ευρεία περίληψη στην Ελληνική. Γενικές οδηγίες για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας παρατίθενται στο Παράρτημα 6.

Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η αξιολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας βασίζεται σε ένα σύνολο κανόνων ποιότητας και περιλαμβάνουν την τυχόν πρωτότυπη ή καινοτόμο συνεισφορά της, την τυχόν ύπαρξη δημοσιεύσεων σε έγκυρα διεθνή περιοδικά ή συνέδρια.

Κατά την παρουσίαση - υποστήριξη της Δ.Ε., η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός.

Κατόπιν της έγκρισης της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής. Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της μετά από δύο μήνες, αφού βελτιώσει την εργασία ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Ε.Ε. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον/την επιβλέποντα/ουσα. Στην περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποκλείεται από τη χορήγηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Πλήρες αντίγραφο της Διπλωματικής Εργασίας (μαζί με τυχόν διορθώσεις ή συμπληρώσεις) υποβάλλεται, μετά την αποδοχή της, στη βιβλιοθήκη του Δ.Π.Θ. και σε ηλεκτρονική μορφή πιθανόν στο ηλεκτρονικό αρχείο που διατηρείται στο Τμήμα. Οι Διπλωματικές εργασίες αποτελούν ιδιοκτησία του Π.Μ.Σ., το οποίο διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής τους για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις απώλειας, αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης ή σπουδαίου λόγου, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ου σας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

Άρθρο 13

Δικαιώματα και παροχές

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους/τις φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και την διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν τις κάτωθι υποχρεώσεις:

- Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών και να υπογράφουν τα βιβλία παρουσίας.

- Να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες.

- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

- Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν την αξιολόγηση της διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι η διπλωματική εργασία αυτή δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής ούτε στο σύνολο ούτε σε επιμέρους τμήματα αυτής.

- Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό

- Να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Δ.Π.Θ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Άρθρο 15

Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 2.000,0 ευρώ και αποσκοπούν στην κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του του Π.Μ.Σ. Τα τέλη φοίτησης καταβάλλονται σε τρεις δόσεις ως εξής:

Α δόση: 750 ευρώ κατά την εγγραφή και έναρξη του πρώτου εξαμήνου φοίτησης.

Β δόση: 750 ευρώ κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων εβδομάδων του δεύτερου εξαμήνου φοίτησης.

Γ δόση: 500 ευρώ κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων εβδομάδων του θερινού εξαμήνου φοίτησης.

Η διαδικασία καταβολής των διδάκτρων καθορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η καταβολή των διδάκτρων της Α δόσης είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής, ενώ η καταβολή των επόμενων δόσεων αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή του Μ.Φ. στις εξετάσεις των μαθημάτων. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Δ.Π.Θ. ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείριση τους.

Το αντίγραφο του εντύπου τραπεζικής κατάθεσης των ανωτέρω διδάκτρων και των προσκομίζεται απαραίτητα κατά τη διαδικασία εγγραφής στο ΠΜΣ και αποτελεί προϋπόθεση για αυτήν. Η εμπρόθεσμη καταβολή των παραπάνω δόσεων των διδάκτρων, καθώς και η κατάθεση αντιγράφου του εντύπου κατάθεσης στη Γραμματεία του Τμήματος, αποτελούν προϋπόθεση για την ομαλή συνέχιση των σπουδών.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ. των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς/ές που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/η στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο

μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Η παράβαση από τα αρμόδια για την επιλογή των φοιτητών/τριών όργανα των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017 και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο π.δ. 160/2008 (Α' 220).

Άρθρο 16 Υποτροφίες

Φοιτητές που αρίστευσαν στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου σπουδών έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για τη χορήγηση υποτροφίας αριστείας. Για κάθε κύκλο σπουδών χορηγείται μία υποτροφία αριστείας στον φοιτητή με την υψηλότερη βαθμολογία. Σε περίπτωση ισοβαθμίας την υποτροφία λαμβάνει ο φοιτητής με το χαμηλότερο ατομικό και οικογενειακό εισόδημα.

Το ύψος της υποτροφίας καθορίζεται στο ποσό των 500 ευρώ.

Άρθρο 17 Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση Διαπανεπιστημιακού Δ.Μ.Σ. στον τίτλο αναφέρονται τα Α.Ε.Ι. και τα Τμήματα που απονέμουν το δίπλωμα, τα τυχόν εμβλήματα των ιδρυμάτων και υπογράφεται από τα αντίστοιχα όργανα του ιδρύματος που έχει την διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Στον/Στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της υπουργικής απόφασης Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (τ.Β' 1466) και το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 18 Διδακτικό Προσωπικό

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν:

- α) Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος.
- β) Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.
- γ) Διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 του οικείου Τμήματος.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017: «Οι διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (τ.Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (τ.Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011.

Προϋπόθεση για την αμοιβή μέλους Δ.Ε.Π. για τη συμμετοχή του σε Π.Μ.Σ., με τη μορφή μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου, όπως έχει καθοριστεί στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, αποτελεί η διδασκαλία χωρίς αμοιβή, επιπλέον των νομίμων υποχρεώσεων του, ενός μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου, αντίστοιχα, σε τουλάχιστον ένα Π.Μ.Σ. του Τμήματος του ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., εφόσον στο Τμήμα του δεν λειτουργεί Π.Μ.Σ.. Η αμειβόμενη και η χωρίς αμοιβή διδασκαλία είναι ίσης διάρκειας και παρέχονται μέσα στο ίδιο ή άλλο ακαδημαϊκό εξάμηνο, σε κάθε, όμως, περίπτωση μέσα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Οι παραπάνω προϋποθέσεις δεν ισχύουν για όσα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν νόμιμες υποχρεώσεις δέκα (10) τουλάχιστον ωρών εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης.

Η αμοιβή των μελών Δ.Ε.Π. για την με οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους σε ένα ή περισσότερα Π.Μ.Σ. δεν υπερβαίνει ανά μήνα το τριάντα τοις εκατό (30%) των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τους, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στην παρ. 10 του άρθρου 153 του ν. 4472/2017.

Η συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. σε καμία περίπτωση δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα ή άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 και του άρθρου 99 του ν. 4310/2014 (Α' 258)».

Με αιτιολογημένη απόφαση της η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αποφασίσει:

- την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή
- την πρόσκληση μελών ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014 (τ.Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Επιπλέον η Συνέλευση του Τμήματος με απόφαση της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους/ες επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Φροντιστηριακές ασκήσεις στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. μπορούν να ανατίθενται, εκτός των ανωτέρω, και σε μέλη του διδακτικού προσωπικού καθώς και σε υποψήφιους/ες διδάκτορες των οικείων προς το Πρόγραμμα Τμημάτων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης ή άλλων συναφών Τμημάτων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης ή άλλου Α.Ε.Ι.

Η Συνέλευση του Τμήματος και η Διεύθυνση του Π.Μ.Σ. δεν είναι υποχρεωμένες να αναθέτουν διδασκαλία σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ούτε τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι υποχρεωμένα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα Π.Μ.Σ., αν καλύπτουν τις υπό του νόμου προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους στα προπτυχιακά προγράμματα του Ιδρύματος.

Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες.

Άρθρο 19

Διοικητική Υποστήριξη

1. Διεύθυνση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών - Υποχρεώσεις Διευθυντή/ιας

α) Δημιουργείται θέση Διευθυντή/ιας για κάθε Π.Μ.Σ. στο Τμήμα εκείνο του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του.

β) Ο/Η Διευθυντής/ια κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του/της, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία.

γ) Ο/Η Διευθυντής/ια προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

δ) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο/Η Διευθυντής/ια δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο ως Διευθυντής.

ε) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. επιπλέον είναι αρμόδιος/α μετά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. για τη σύνταξη του απολογισμού του Προγράμματος του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

στ) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ., ως Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του αντίστοιχου έργου, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενο του.

ζ) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. θα πρέπει να είναι διαθέσιμος/η για ενημέρωση, αν ζητηθεί, της Συνέλευ-

σης για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του.

η) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Συνέλευση για τα θέματα της αρμοδιότητας της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της.

2. Υποχρεώσεις Γραμματείας

Γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. που λειτουργεί στο χώρο της Γραμματείας του Τμήματος. Ευθύνη της Γραμματείας είναι η παραλαβή των αιτήσεων των υποψηφίων Μ.Φ., η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. και της Σ.Ε.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύνανται να αμείβονται για τις υπερωριακές υπηρεσίες που παρέχουν.

Άρθρο 20

Υλικοτεχνική Υποδομή

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης συστεγάζεται με το Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και λειτουργεί σε συγκρότημα σύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην πόλη της Νέας Ορεστιάδας. Στο συγκρότημα των κτιριακών εγκαταστάσεων περιλαμβάνονται το κεντρικό κτίριο της Σχολής, το κτίριο των Ερευνητικών Εργαστηρίων και οι αίθουσες των αμφιθεάτρων.

Στο κεντρικό κτίριο του συγκροτήματος στεγάζονται οι διοικητικές υπηρεσίες, η γραμματεία, η βιβλιοθήκη, επτά αίθουσες διδασκαλίας, τέσσερις αίθουσες εργαστηριακής εκπαίδευσης των φοιτητών καθώς και σημαντικός αριθμός γραφείων προσωπικού (Δ.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και διοικητικών υπαλλήλων).

Στο κτίριο των Ερευνητικών Εργαστηρίων στεγάζονται τα εργαστήρια του Τμήματος καθώς και γραφεία μελών Δ.Ε.Π.. Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος υποστηρίζονται από συνολικά δεκατέσσερα (14) Εργαστήρια:

1. Εργαστήριο Γεωργίας.
  2. Εργαστήριο Δενδροκομίας - Ανθοκομίας - Κηπουτικών.
  3. Εργαστήριο Γενετικής Βελτίωσης Φυτών και Φυσιολογίας.
  4. Εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας και Ζωολογίας.
  5. Εργαστήριο Φαρμακολογίας και Οικοτοξικολογίας.
  6. Εργαστήριο Φυτοπαθολογίας.
  7. Εργαστήριο Γεωργικής Οικονομίας.
  8. Εργαστήριο Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ.
  9. Εργαστήριο Αγροτικής Πολιτικής και Συνεταιρισμών.
  10. Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής Στατιστικής και Πληροφορικής.
  11. Εργαστήριο Επεξεργασίας Τροφίμων.
  12. Εργαστήριο Χημείας και Βιοχημείας.
  13. Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Βιοτεχνολογίας και Υγιεινής.
  14. Εργαστήριο Ζωοτεχνίας.
- Οι αίθουσες εκπαίδευσης και διδασκαλίας των φοι-

τητών καθώς και το κτήριο των αμφιθεάτρων είναι εξοπλισμένα με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα και δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο. Παράλληλα, το Τμήμα διαθέτει θερμοκήπιο καθώς και εκπαιδευτικό αγρόκτημα, υποδομές που υποστηρίζουν τόσο το εκπαιδευτικό όσο και το ερευνητικό έργο του Τμήματος.

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος αποτελεί παράρτημα της κεντρικής βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου, διαθέτει σημαντικό αριθμό σύγχρονων επιστημονικών συγγραμμάτων και συνεχώς εμπλουτίζεται με νέους τίτλους. Στο χώρο της βιβλιοθήκης λειτουργεί χώρος αναγνωστηρίου εξοπλισμένος με ικανοποιητικό αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μέσω του συστήματος ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, το σύνολο των φοιτητών και του προσωπικού του Τμήματος έχουν γρήγορη και άμεση πρόσβαση σε αξιόπιστες βάσεις δεδομένων για την αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας. Παράλληλα, με την βοήθεια του προσωπικού της βιβλιοθήκης και αξιοποιώντας τη δυνατότητα του συστήματος διαδανεισμού των βιβλιοθηκών οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε μη διαθέσιμους ηλεκτρονικά τίτλους (βιβλία, περιοδικά).

Το σύνολο των παραπάνω εγκαταστάσεων χρησιμοποιούνται στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας (διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις) και την ερευνητική δραστηριότητα των φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 21

Χρηματοδότηση - Οικονομική Διαχείριση Π.Μ.Σ.

Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων για την οργάνωση του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4485/2017,

β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (τ.Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.ΚΕ.) των Α.Ε.Ι.,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

η) τέλη φοίτησης για την κάλυψη μέρος των λειτουργικών του εξόδων του Π.Μ.Σ. (κόστος αναλωσίμων για την εκπόνηση διατριβών, δαπάνες μετακίνησης για επισκέπτες καθηγητές στα πλαίσια ειδικών διαλέξεων, έξοδα συντήρησης εργαστηριακού εξοπλισμού) καθώς αυτά δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως άνω πηγές χρηματοδότησης, μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Δ.Π.Θ. και κατανέμεται ως εξής:

α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλωσίμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και

λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών του Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

Η παραπάνω κατανομή δεν ισχύει στην περίπτωση δωρεάς, κληροδοτήματος ή χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις.

Το Τμήμα οφείλει ετησίως να δημοσιεύει, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων-εξόδων του Π.Μ.Σ., με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία και ιδίως το ύψος των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Η οικονομική διαχείριση κάθε Π.Μ.Σ. αποτελεί ξεχωριστό έργο που υλοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και γίνεται σύμφωνα με τους σκοπούς του Π.Μ.Σ. και το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δ.Π.Θ. Ως κύκλος Π.Μ.Σ. νοείται η οριζόμενη από την Ιδρυτική Απόφαση του κάθε Π.Μ.Σ. συνολική διάρκεια του.

Η οικονομική διαχείριση κάθε υλοποιούμενου έργου Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με βάση τον προϋπολογισμό του, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Συνέλευσης του Τμήματος και κατόπιν αποδοχής του αιτήματος ανάληψης της οικονομικής διαχείρισης του από την Επιτροπή Ερευνών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Επιστημονικά Υπεύθυνος των υλοποιούμενων έργων του Π.Μ.Σ. ορίζεται ο Διευθυντής εκάστου Π.Μ.Σ., ο οποίος αναλαμβάνει τα καθήκοντα τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του Επιστημονικά Υπευθύνου όπως προσδιορίζονται στο νόμο 4485/2017 και στον εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Για την αποτελεσματική υλοποίηση του εγκεκριμένου από την αρμόδια Συνέλευση του Τμήματος, προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ. και την προσαρμογή αυτού στις εκάστοτε ανάγκες ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου, δύναται, κατόπιν προηγούμενης σύμφωνης γνώμης των παραπάνω αρμοδίων οργάνων, να αιτείται προς την Επιτροπή Ερευνών προς έγκριση την αυξομείωση ή και την ανακατανομή των προϋπολογισθέντων ποσών στην κάθε κατηγορία δαπάνης του προϋπολογισμού. Στην περίπτωση τροποποίησης των τελών φοίτησης προσαπαιτείται η δημοσίευση της σχετικής τροποποίησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 22

Λογοκλοπή

Ο/Η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωμένος/η να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας Καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος.

Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 23

Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.

Η επίσημη ιστοσελίδα (στην ελληνική και αγγλική γλώσσα) του Π.Μ.Σ. ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 24

Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, οι οποίοι/ες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας του Δ.Π.Θ., με τη λήξη κάθε μαθήματος αξιολογούν συνολικά το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, τα προτεινόμενα συγγράμματα κ.τ.λ.

Με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση, μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων του, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής

αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (τ.Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.).

Με απόφαση της οικείας Κοσμητείας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για το Π.Μ.Σ. και τις διδακτορικές σπουδές του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό μητρώο αξιολογητών που τηρείται στη Σχολή. Για την κατάρτιση του μητρώου το Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από διαβούλευση με τους Προέδρους του Τμήματος, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων, και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους/ες ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο.

Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά το Π.Μ.Σ., καθώς και στις διδακτορικές σπουδές που εκπονούνται στο Τμήμα, όπως τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει, τον αριθμό των φοιτητών/τριών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε..

Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων/ουσών και των φοιτητών/τριών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα μέλη των συλλογικών οργάνων του Π.Μ.Σ., προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32.

Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο του Δ.Π.Θ. και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.

Οι Σχολές οφείλουν να καταρτίσουν το μητρώο αξιολογητών και να συγκροτήσουν την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 έως τον Σεπτέμβριο του έτους 2018, άλλως μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ίδρυση κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 25

Μεταβατικές και Ειδικές διατάξεις

Οι φοιτητές/τριες που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές/τριες που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε Π.Μ.Σ. ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύου-

σες, έως την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2β του ν. 4485/2017).

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

(ως αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών)

- 1) Τίτλοι και Αναλυτική Περιγραφή της ύλης των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.
- 2) Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) του Π.Μ.Σ.
- 3) Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών
- 4) Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π. Μ. Σ. Τμήματος του Δ.Π. Θ.
- 5) Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Τελετή ανακήρυξης
- 6) Οδηγίες συγγραφής Δ.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Τίτλοι και Αναλυτική Περιγραφή της ύλης των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

Ειδίκευση: 'Επιστημών Φυτών και Περιβάλλοντος'

Τίτλος Μαθήματος: Νέες-Εναλλακτικές Καλλιέργειες
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Ορισμοί, εισαγωγή στις νέες-εναλλακτικές καλλιέργειες. Οι διεθνείς τάσεις και η κατάσταση στην Ελλάδα. Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη και κατανομή των καλλιεργειών (κλίμα, έδαφος, βιοτικοί παράγοντες). Οι οικολογικές συνθήκες της Ελλάδας. Οι απαιτήσεις των καλλιεργειών σε περιβάλλον. Νέα είδη φυτών μεγάλης καλλιέργειας με ενδιαφέρον για την Ελλάδα. Ταξινόμηση, βοτανικά γνωρίσματα, βιολογικός κύκλος, συνήθειες τεχνικές καλλιέργειας. Προοπτικές εμπορικής αξιοποίησης των εναλλακτικών καλλιεργειών. Κόστος παραγωγής και ακαθάριστο εισόδημα.

Τίτλος Μαθήματος: Ολοκληρωμένη Διαχείριση Εχθρών των Φυτών
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το μάθημα αναφέρεται στις σύγχρονες, φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους και τεχνικές διαχείρισης πληθυσμών ζωικών εχθρών (εντόμων, ακάρεων και νηματωδών) μεγάλης οικονομικής σημασίας για τη φυτική παραγωγή. Ειδικότερα, εξετάζονται οι διαφορετικές μέθοδοι και οι σύγχρονες τεχνικές εφαρμογής της βιολογικής καταπολέμησης ζωικών εχθρών, αναπτύσσεται το θεωρητικό υπόβαθρο και αναλύονται οικονομοτεχνικά στοιχεία πρακτικών εφαρμογών της οικολογικής μηχανικής στη διαχείριση της βιοποικιλότητας του αγροοικοσυστήματος ως εργαλείο της σύγχρονης φυτοπροστασίας. Παρουσιάζονται τα φαινολογικά μοντέλα πρόβλεψης και οι πρακτικές τους εφαρμογές στη φυτοπροστασία. Εξετάζονται οι δυνατότητες αξιοποίησης νέων ομάδων, εκλεκτικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων συμβατών με τη διαχείριση ωφέλιμων οργανισμών μη στόχων (εντομοφάγων εντόμων, ακάρεων και επικονιαστών) στα πλαίσια προγραμμάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης. Αναλύονται σύγχρονες βιοτεχνολογικές μέθοδοι διαχείρισης πληθυσμών εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών.

Τίτλος Μαθήματος: Φυσιολογία Καρποφόρων Δένδρων
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το μάθημα καλύπτει θέματα φυσιολογίας και επίδρασης διαφόρων παραγόντων και τεχνικών στην αύξηση και ανάπτυξη των καρποφόρων δένδρων. Ειδικότερα, αναλύονται οι περιβαλλοντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την αύξηση των δένδρων, όπως π.χ. η θερμοκρασία. Επίσης, μελετώνται οι υδατικές σχέσεις και η θρέψη στα καρποφόρα δένδρα. Εξετάζεται η σχέση μεταξύ βλαστικής και αναπαραγωγικής

αύξησης, ο εμβολιασμός και η σχέση μεταξύ ριζικής και βλαστικής αύξησης. Γίνεται αναφορά στη διαφοροποίηση ανθικών καταβολών, την άνθηση, την καρπόδεση, την ανάπτυξη και την ωρίμανση των καρπών. Τέλος, μελετάται η επίδραση περιβαλλοντικών καταπονήσεων και ρυθμιστικών ουσιών στην ποιότητα των καρπών καθώς επίσης και η παρεννιαυτοφορία στα καρποφόρα δένδρα.

Τίτλος Μαθήματος: Ρύπανση Αγροοικοσυστημάτων
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το μάθημα αναφέρεται στη σύσταση της βιολογικής ποικιλότητας των αγροοικοσυστημάτων και τις επιπτώσεις των γεωργικών πρακτικών σε αυτά. Αναλύονται τα βασικά καλλιεργητικά συστήματα και οι πιέσεις που δημιουργούν στο εδαφικό και υδάτινο περιβάλλον. Εξετάζονται οι πηγές των σημαντικότερων ρύπων (γεωργικά φάρμακα, λιπάσματα, βαρέα μέταλλα, απόβλητα μονάδων επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων), η συμπεριφορά τους στα βασικά τμήματα των αγροοικοσυστημάτων (έδαφος, ατμόσφαιρα, ύδατα) και οι επιδράσεις τους στις βιολογικές διεργασίες που σχετίζονται με τη γεωργική παραγωγή (μικροοργανισμοί εδάφους, φυτά). Αναλύονται οι μεθοδολογίες εκτίμησης της επικινδυνότητας από τη ρύπανση αγροοικοσυστημάτων και η οικοτοξικολογική συμπεριφορά των κύριων ρύπων. Μετά την παρουσίαση των μηχανισμών ρύπανσης και των επιπτώσεων της, αναπτύσσονται περιπτώσεις ρύπανσης αγροοικοσυστημάτων (case studies) από διάφορες περιοχές στον Ελλαδικό και όχι μόνο χώρο. Αναλύονται οι τεχνικές απορρύπανσης σημειακών πηγών (bioremediation, phytoremediation, chemical remediation) και τα βασικά μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων στον άνθρωπο και το περιβάλλον. Με σκοπό την καλύτερη κατανόηση των αναλυτικών μεθόδων προσδιορισμού ρύπων σε περιβαλλοντικά δείγματα (έδαφος, ύδατα αέρας) αλλά και σε γεωργικά προϊόντα μέρος του μαθήματος θα πραγματοποιηθεί στο Εργαστήριο Γεωργικής Φαρμακολογίας και Οικοτοξικολογίας του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τίτλος Μαθήματος: Αλληλεπιδράσεις Εντόμων-Φυτών
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το μάθημα καλύπτει θέματα οικολογίας και εξέλιξης των αλληλεπιδράσεων εντόμων-φυτών. Ειδικότερα, εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα φυτά αναγνωρίζουν τα έντομα και αμύνονται εναντίον τους δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους μηχανισμούς αντοχής των φυτών στα φυτοφάγα έντομα. Επιπλέον, μελετώνται οι τρόποι με τους οποίους τα ωφέλιμα έντομα (επικονιαστές, φυσικοί εχθροί φυτοφάγων εντόμων) προσελκύονται στα φυτά. Αναλύονται οι οικολογικές και εξελικτικές προεκτάσεις της συνεξέλιξης εντόμων-φυτών μέσω της παρουσίασης σημαντικών περιπτώσεων μελέτης (case studies). Οι οικολογικές επιδράσεις των αλληλεπιδράσεων εντόμων-φυτών μελετώνται σε επίπεδο οργανισμού και κοινότητας. Τέλος, γίνεται αναφορά στις πρακτικές προεκτάσεις μελετών σχετικών με τις αλληλεπιδράσεις εντόμων-φυτών στη φυτοπροστασία.

Τίτλος μαθήματος: Βιοτεχνολογία Φυτών
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το παρόν μάθημα εισάγει θέματα και τεχνικές γενετικής και γενωμικής που χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση, κατανόηση και αξιοποίηση γνωρισμάτων που σχετίζονται με την αντοχή των φυτών σε καταπονήσεις, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας παραγόμενων από αυτά προϊόντων. Η προσέγγιση των παραπάνω ζητημάτων γίνεται μέσω της κάλυψης θεμάτων που σχετίζονται με: αλληλεπιδράσεις φυτών – μικροοργανισμών σε γενετικό και μοριακό επίπεδο, μονοπάτια σήμανσης βιολογικών διεργασιών, μηχανισμούς βιοποικιλότητας, στρατηγικές και εργαλεία χειρισμού του DNA, ομικές τεχνολογίες και βασικές αρχές βιοπληροφορικής.

Τίτλος Μαθήματος: Φυσιολογία Απόδοσης Καλλιεργειών
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Φυσιολογικές διεργασίες που διαμορφώνουν το δυναμικό απόδοσης των φυτών μεγάλης καλλιέργειας. Αρχιτεκτονική της φυλλικής επιφάνειας, δείκτης φυλλικής επιφάνειας και αποτελεσματικότητα χρήσης του φωτός. Φυσιολογία της αύξησης των φυτών μεγάλης καλλιέργειας, συστατικά της απόδοσης και διαμόρφωση της απόδοσης. Ανταγωνισμός καλλιεργειών-ζιζανίων. Χημικοί και εναλλακτικοί τρόποι αντιμετώπισης των ζιζανίων. Παραγωγή ξηράς ουσίας και συσσώρευση θρεπτικών στοιχείων. Ανακατανομή προϊόντων φωτοσύνθεσης και θρεπτικών στοιχείων. Σχέσεις κέντρων παραγωγής και κατανάλωσης προϊόντων φωτοσύνθεσης (θεωρία πηγής-αποδέκτη). Αποτελεσματικότητα χρήσης του νερού και μηχανισμοί ανθεκτικότητας των φυτών σε υδατική καταπόνηση.

Τίτλος Μαθήματος: Ειδικά Θέματα Βελτίωσης Φυτών
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το μάθημα επικεντρώνεται στον επίκτητο ή/και γενετικό ανταγωνισμό μεταξύ των φυτών της καλλιέργειας (intra-crop competition), ως παράγοντα που επηρεάζει τα αγροτικά συστήματα με προεκτάσεις στη βελτίωση. Δίνεται η έννοια του intra-crop ανταγωνισμού, οι πηγές ανταγωνισμού στα διάφορα αγροτικά συστήματα (intra- και inter-species competition), και οι επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα αξιοποίησης των πόρων και στην σταθερότητα σε εντατικά και εκτατικά (low-input) αγροτικά συστήματα. Μελετάται η αλληλεπίδραση της παραγωγικής και ανταγωνιστικής ικανότητας των γενοτύπων και η επίδραση του ενδο-ειδικού ανταγωνισμού (intraspecies) ανταγωνισμού στην αποτελεσματικότητα επιλογής. Αναπτύσσονται στρατηγικές για βελτίωση στοχευμένη στα διάφορα αγροτικά συστήματα, βελτίωση για προσαρμογή σε αβιοτικές και βιοτικές καταπονήσεις, βελτίωση για πλαστικότητα σε περιβάλλοντα που παραλλάσσουν. Επίσης μελετώνται τεχνικές για την προστασία, αξιολόγηση και αξιοποίηση της γενετικής παραλλακτικότητας των παραδοσιακά καλλιεργούμενων ποικιλιών, και τη βελτίωση για τη 'διατήρηση' ποικιλιών

(conservation breeding of elite varieties). Τέλος αναπτύσσεται η προσέγγιση της βελτίωσης για ελεύθερα επικονιαζόμενες ποικιλίες σε σταυρογονιμοποιούμενα είδη.

Ειδίκευση: 'Οικονομική των Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων'

Τίτλος Μαθήματος: Μάρκετινγκ
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Διαδικασία και στρατηγική Μάρκετινγκ – Δημιουργία πελατειακών σχέσεων. Ανάλυση του περιβάλλοντος μάρκετινγκ – Μικροπεριβάλλον και μακροπεριβάλλον εταιρείας. Πληροφορίες μάρκετινγκ – Αξιολόγηση αναγκών – Δημιουργία αξίας πελάτη. Αξιολόγηση και στόχευση τμημάτων αγοράς - πελατο-κεντρική στρατηγική μάρκετινγκ. Μάρκα – Επωνυμία εταιρείας – Ανάπτυξη ισχυρής μάρκας. Τιμολόγηση προϊόντος/υπηρεσίας και στρατηγική τιμολόγησης. Ανάπτυξη νέου προϊόντος/υπηρεσίας – Διαδικασία – Διοίκηση – Στρατηγικές ανάπτυξης. Κανάλια μάρκετινγκ – Οργάνωση και σχεδιασμός καναλιού – Συστήματα κάθετου και οριζοντίου μάρκετινγκ. Αγοραστική συμπεριφορά επιχειρήσεων. Διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις. Προσωπικές πωλήσεις – ρόλος, στρατηγικός σχεδιασμός προσωπικών πωλήσεων. Άμεσο μάρκετινγκ – Ηλεκτρονικό εμπόριο. Κοινωνική ευθύνη του μάρκετινγκ – Κινήματα πολιτών – Επιχειρηματικές/εταιρικές δράσεις

Τίτλος Μαθήματος: Ειδικά Κεφάλαια επιχειρησιακής έρευνας
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Το μάθημα Ειδικά Κεφάλαια επιχειρησιακής έρευνας έχει ως στόχο την εμβάθυνση των σπουδαστών στον κλάδο της επιχειρησιακής έρευνας ως εργαλείου ανάλυσης ειδικών συνθηκών της αγοράς τροφίμων όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στα πλαίσια της ενιαίας Ευρώπης και της παγκοσμιοποίησης της αγοράς γενικότερα. Πιο συγκεκριμένα το εν λόγω μάθημα περιγράφει το πρόβλημα του γραμμικού προγραμματισμού στο οποίο αναλύεται η γραφική και αλγεβρική λύση με τη μέθοδο simplex καθώς επίσης και το δυϊκό πρόβλημα ενώ τίθεται και το ζήτημα της ανάλυσης ευαισθησίας. Επιπλέον δίνεται το θεωρητικό υπόβαθρο για το πρόβλημα μεταφοράς, το πρόβλημα ανάθεσης, το πρόβλημα των ελάχιστων διαδρομών και το πρόβλημα μέγιστης ροής. Τέλος στα πλαίσια των τεχνικών που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση προβλημάτων απόφασης υπό καθεστώς κινδύνου αναλύεται η τεχνική των δέντρων αποφάσεων. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι το θεωρητικό υπόβαθρο θα τεκμηριώνεται από μία σειρά μελετών περιπτώσεων μέσω των οποίων αναμένεται να γίνει και πιο αποτελεσματική η κατανόηση αυτού.

Τίτλος Μαθήματος: Διεθνές Εμπόριο και Πολιτική
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Συγκριτικό πλεονέκτημα και παραγωγικότητα εργασίας, Όροι εμπορίου, Εξισωτικές επιδράσεις εμπορίου, Μέσα εμπορικής πολιτικής και Μέτρα προστατευτισμού, Θεσμικό πλαίσιο διεθνούς ανταλλαγής, GATT, Οικονομική ενοποίηση στην Ευρώπη, Εμπορική πολιτική στις αναπτυσσόμενες χώρες Μέτρα και Μορφές Αγροτικής Πολιτικής, Πολιτική Αγροτικών Προϊόντων στην ΕΕ, Επιπτώσεις της πολιτικής αγροτικών προϊόντων, Κοινή Αγροτική Πολιτική και Διεθνές Εμπόριο

Τίτλος Μαθήματος: Θέματα Μικροοικονομικής Θεωρίας: Λειτουργία Αγορών και Οικονομική Επιχειρήσεων Τροφίμων
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Θεωρία Καταναλωτή και Επιλογές Καταναλωτή. Θεωρία Παραγωγής (Τεχνολογία, Συναρτήσεις Παραγωγής, Καμπύλες Κόστους, Ελαχιστοποίηση κόστους και μεγιστοποίηση παραγωγής). Συμπεριφορά επιχειρήσεων σε διάφορες μορφές αγορών (Τέλειος ανταγωνισμός, Μονοπώλιο, Ολιγοπώλιο, Μονοπωλιακός Ανταγωνισμός). Μορφές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ανάλυση και Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων. Επιχειρηματικές αποφάσεις με κίνδυνο και αβεβαιότητα. Λειτουργία και οργάνωση της αλυσίδας εμπορίας.

Τίτλος Μαθήματος: Ειδικά Θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων Τροφίμων
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Στα πλαίσια του μαθήματος θα αναλυθούν βασικά στοιχεία του μανάτζμεντ ως μέσου για την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων τροφίμων, μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται ο ρόλος των διοικητικών στελεχών, το μικρο- και μακρο-περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργούν οι επιχειρήσεις, η οργανωσιακή δομή και ο ρόλος αυτής στην αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων της επιχείρησης, ενώ επιπλέον αναλύονται ο ρόλος του οργανωσιακού περιβάλλοντος, η διαδικασία της λήψης των αποφάσεων σε μία επιχείρηση, καθώς και τα εμπόδια στην αποτελεσματική λήψη αυτών. Στην συνέχεια θα αναλυθούν ζητήματα της διοίκησης ανθρωπίνων πόρων, όπως οι επιλογές των εργαζομένων και τεχνικές ενίσχυσης της εργασιακής αποτελεσματικότητας, η διαδικασία της επικοινωνίας της επιχείρησης με το δυνητικό πελατολόγιο και ο ρόλος των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της αγοράς στην οποία απευθύνονται, οι θεωρίες της ηγεσίας. Θα υπάρχουν εξειδικευμένες ενότητες σε θέματα όπως η έννοια του διεθνούς μανάτζμεντ, ο ρόλος της παγκοσμιοποίησης και η έννοια των πολυεθνικών επιχειρήσεων με ιδιαίτερη έμφαση στα τρόφιμα. Επιπλέον, θα αναλυθεί η διαδικασία ελέγχου του μανάτζμεντ ως προς την αποτελεσματικότητα του και θα συζητηθεί η αναδιαμόρφωση των ακολουθούμενων στρατηγικών με στόχο τη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης. Αναλύονται επίσης βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες που περιγράφουν την απόδοση μιας επιχείρησης και η έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην τιμολογιακή πολιτική των επιχειρήσεων τροφίμων ενώ αναλύονται και το ζήτημα της διάκρισης των τιμών. Τέλος, γίνεται συνοπτική παρουσίαση της θεωρίας για τη διαχείριση των

αποθεμάτων και επισημαίνονται οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει ο κλάδος των τροφίμων.

Τίτλος Μαθήματος: Μέθοδοι και Εφαρμογές Επιχειρηματικής Έρευνας
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τον τρόπο διεξαγωγής μίας επιστημονικής έρευνας, καθώς και τις ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή της. Με αυτόν τον τρόπο θα αποκτήσουν μια συνολική και ολοκληρωμένη εικόνα του σχεδιασμού μιας έρευνας, της μεθοδολογίας και των τεχνικών, της μορφής και της παρουσίασης καθώς και της διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων από την χρήση συχνά εφαρμοζόμενων στατιστικών μεθοδολογιών.

Ειδίκευση: 'Βιοτεχνολογίας & Υγιεινής Τροφίμων'

Τίτλος Μαθήματος: Ειδικά κεφάλαια βιοτεχνολογίας τροφίμων
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Στο αντικείμενο του μαθήματος εντάσσονται οι παρακάτω θεματικές ενότητες: Βασικές αρχές Βιοτεχνολογίας Τροφίμων. Βιοτεχνολογικές ζυμώσεις. Χρήση προβιοτικών βακτηρίων στις ζυμώσεις. Γενετικά τροποποιημένοι μικροοργανισμοί - Εφαρμογές. Βιομετατροπές. Καινοφανή τρόφιμα.

Τίτλος Μαθήματος: Βιομηχανική Υγιεινή
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της μικροβιολογικής υγιεινής στο βιομηχανικό χώρο ,καθώς και στοιχεία των αρμοδίων αρχών που εποπτεύουν όλο το εύρος των διαδικασιών ελέγχου. Τέλος, αναπτύσσονται τα κριτήρια ποιότητας για την μικροβιολογική αποδοχή των προϊόντων στη βιομηχανία και προτείνονται μέτρα ,τρόποι ελέγχου και διορθωτικές επιβαλλόμενες διαδικασίες σε περίπτωση διαρροής του συστήματος .

Τίτλος Μαθήματος: Ειδικά θέματα διατροφής
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Μελέτη των φυσιολογικών διεργασιών και παθολογικών καταστάσεων που σχετίζονται με την διατροφή και πρόσληψη των θρεπτικών στοιχείων από τον άνθρωπο. Συγκεκριμένα περιγράφονται: Τα θρεπτικά συστατικά της ανθρώπινης διαίτας, οι τρόποι πρόσληψης βασικών θρεπτικών συστατικών, ιχνοστοιχείων και βιταμινών από διάφορες κατηγορίες τροφών, οι διατροφικές ανάγκες ανθρώπινου οργανισμού με τις αντίστοιχες διαταραχές πρόσληψης, η συνιστώμενη διαίτα σε ειδικές φυσιολογικές καταστάσεις και σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις (διατροφή διαβητικού,

καρδιοπαθούς κ.λ.π). Επίσης περιγράφονται οι συνήθειες λοιμώξεις οφειλόμενες σε αλλοιωμένα ή υποβαθμισμένης ποιότητας τρόφιμα και περιγράφονται τα σύγχρονα διατροφικά τεστ και έλεγχοι δυσανεξίας.

Τίτλος Μαθήματος: Θέματα Υγιεινής & Ασφάλειας τροφίμων και ύδατος
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Χημικοί, φυσικοί και μικροβιολογικοί κίνδυνοι που απειλούν τα τρόφιμα. Επιδημιολογία τροφικών δηλητηριάσεων και λοιμώξεων. Ατομική Υγιεινή. Συνθήκες Υγιεινής χώρων και εξοπλισμού επεξεργασίας τροφίμων. Επίδραση των μεθόδων παραγωγής και συντήρησης στην υγιεινή κατάσταση των τροφίμων. Διατηρησιμότητα και χρόνος ζωής τροφίμων. Ποιότητα πόσιμου νερού, ατμού και πάγου. Επεξεργασία και απολύμανση νερού.

Τίτλος Μαθήματος: Χημεία φυσικών προϊόντων και εφαρμογές
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Οι ενώσεις δευτερογενούς μεταβολισμού των ζωντανών οργανισμών, οι οποίες χαρακτηρίζουν το είδος που τις παράγει, αναφέρονται ως φυσικά προϊόντα. Η μεγάλη ποικιλία δομών που δημιουργεί η φύση και που συνδέεται με τη βιοδραστικότητα των προϊόντων αυτών, τράβηξε από πολύ νωρίς το ενδιαφέρον των επιστημόνων για τη μελέτη της χημείας τους και των εφαρμογών τους. Σήμερα η γνώση στο πεδίο αυτό έχει πάρει τεράστια έκταση και συμβάλλει πολύ στη βελτίωση της διαβίωσης του ανθρώπου. Εισαγωγή στη χημεία των φυσικών προϊόντων. Φαινολικά παράγωγα. Τερπενοειδή. Στεροειδή. Αλκαλοειδή. Φυσικά εντομοκτόνα και σημειοχημικές ουσίες. Εφαρμογές στα τρόφιμα.

Τίτλος Μαθήματος: Ειδικά θέματα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων
(13 διαλέξεις, διάλεξη: 3 ώρες/εβδομάδα)

Η εξοικείωση των φοιτητών με τα διάφορα αντικείμενα που αφορούν τις Εφαρμογές της Επιστήμης και Βιοτεχνολογίας Τροφίμων. Η πληροφόρηση σε θέματα πρόσφατων επιτευγμάτων, τεχνικών και τεχνολογιών και η εφαρμογή τους στον τομέα των τροφίμων. Ειδικά θέματα Γενετικής και Μοριακής Βιολογίας που σχετίζονται με το αντικείμενο για την κατανόηση των δυνατοτήτων που παρέχει η βιοτεχνολογία για την αντιμετώπιση προβλημάτων. Η θέσπιση κανονιστικών διαδικασιών και νομοθεσίας σε θέματα αιχμής της επιστήμης Τεχνολογίας Τροφίμων.

Μελέτη οικοσυστημάτων και εμπορική εκμετάλλευση νέων οργανισμών με βελτιωμένα χαρακτηριστικά και λειτουργικών τροφίμων, αλλά και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών καθώς και μελέτη λειτουργίας των γονιδίων ή άλλων λειτουργικών τμημάτων του DNA στα πλαίσια της δυνατότητα τροποποίησης τους για την αποδοτικότερη λειτουργία τους.

2. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)
ΔΙΠΛΩΜΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(κύριο επιστημονικό αντικείμενο)

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) από (όνομα πόλης) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το νόμο δοκιμασιών στις (ημερομηνία), κρίθηκε άξιος/α του **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στην Κατεύθυνση (ονομασία Κατεύθυνσης) με το βαθμό:

«ΑΡΙΣΤΑ» εννέα (9)

Σε πίστωση των ανωτέρω
εκδίδεται το παρόν δίπλωμα

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

**Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

3. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ....

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**Πιστοποιείται ότι:**

Στον/ην κύριο/κυρία (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας) από (όνομα πόλης), Πτυχιούχο (όνομα Τμήματος) του Πανεπιστημίου (όνομα Πανεπιστημίου), μετά τη νόμιμη διαδικασία και αφού εξεπλήρωσε επιτυχώς όλες τις υποχρεώσεις του/της, στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός μας, απονεμήθηκε το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (όνομα Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, στην Κατεύθυνση (ονομασία Κατεύθυνσης), με το βαθμό

«ΑΡΙΣΤΑ»

Οκτώ και εβδομήντα εκατοστά (8,70)

Το παρόν έχει θέση αντιγράφου Διπλώματος Μεταπτυχιακού Σπουδών.

Το πιστοποιητικό αυτό, το οποίο ζήτησε ο ενδιαφερόμενης/όμενης, του/της χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

**4. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή
Π.Μ.Σ. Τμήματος του Δ.Π.Θ.**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

Πόλη.....

Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η κύριος/κυρία (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο) Πτυχιούχος του (Τμήμα Σχολή Πανεπιστήμιο), ο οποίος είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (αναγραφή ακ. έτους) στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) διάρκειας (αναγραφή διάρκειας Π.Μ.Σ.), εξετάστηκε επιτυχώς στα π.χ. οκτώ (8) απαιτούμενα μεταπτυχιακά μαθήματα της Κατεύθυνσης (ονομασία Κατεύθυνσης) και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία σε κάθε μάθημα:

Α/Α ΜΑΘΗΜΑ	Δ.Μ.	Π.Μ.	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1.	...	...	π.χ. Δέκα (10)	.....
2.	...	...	.....	.....
3.	...	...	.....	.....
4.	...	...	.....	.....
5.	...	...	.....	.....
6.	...	...	.....	.....
7.	...	...	.....	.....
8.	...	...	.....	.....

Ο/Η ανωτέρω στις ημερομηνία) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διατριβή (Μ.Δ.) του/της δημοσία ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό (αναγραφή βαθμού) και πρότεινε την απονομή στον/ην ανωτέρω του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κατεύθυνση(ονομασία Κατεύθυνσης).

Ο Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας του/της ανωτέρω (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) λαμβάνοντας υπόψη της διδακτικές μονάδες των επί μέρους

μαθημάτων (αριθμός διδακτικών μονάδων μαθημάτων) και της Μεταπτυχιακής Διατριβής (αριθμός διδακτικών μονάδων διατριβής) είναι:

«ΑΡΙΣΤΑ».

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Με εντολή Πρύτανη
Ο/Η Γραμματέας
του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

5. Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο)

Η ανακήρυξη του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας ως αξίου του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εκάστου Τμήματος και η απονομή στον ίδιο του Διπλώματος αυτού γίνεται σε ειδική τελετή που πραγματοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα.

Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) γίνεται παρουσία του Πρύτανη του Δ.Π.Θ., ή, όταν αυτός κωλύεται, παρουσία ενός εκ των Αντιπρυτάνεων.

Κατά την τελετή της απονομής του Δ.Μ.Σ. στον/στην υποψήφιο/α αναγιγνώσκεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής και στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Τμήματος αναγιγνώσκει τα παρακάτω:

«Ο/Η.....(Ονοματεπώνυμο) .....πτυχιούχος του.....(Τμήμα, Σχολή, Πανεπιστήμιο) ..... συνέταξεν Μεταπτυχιακήν Διατριβήν (Μ.Δ.) ή επιγράφεται .....
....., ήπερ τοις αναγνούσι καθηγηταίς εμμελώς έχειν έδοξεν, ούτος (αυτή) δε την επί τω μεταπτυχιακώ τίτλω (Μ.Δ.Ε.) δοκιμασίαν ευδοκίμως υπέστη.

Ερωτών ουν το Τμήμα, ει τούτο ικανώς τα τεκμήρια της του (της) υποψηφίου επιστημονικής παιδείας ποιούμενον δοκιμάζει τούτον (ταύτην) εις τους κατόχους του Μ.Δ.Ε. του Τμήματος.....της Σχολής.....του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης· ερωτών δε και τον Πρύτανην, ει τη του Τμήματος βουλή ομολογεί. Επειδήπερ ου μόνον εν ταις ειωθόταις δοκιμασίαις της σής επιστήμης έλεγχον παρέσχες σαφέστατον, αλλά και εν τη μεταπτυχιακή διατριβή, ην φιλοπονήσας προσήνεγκες τω Τμήματι....., άξιον (αξίαν) του Δ.Μ.Σ. σε αυτόν (σε αυτήν) απέφηνας καπί τούτοις το μεν Τμήμα σε κατά τα νόμιμα εδοκίμασε, ο δε Πρύτανης ταύτην την δοκιμασίαν επήνεσε, δια ταύτα εγώ..... (Ονοματεπώνυμο) .....Καθηγητής του Τμήματος....., νυν Πρόεδρος του Τμήματος..... διατελών τε και χρώμενος τη δυνάμει, ην παρά των εν Πανεπιστημίω και Τμήματι νόμων είληφα,

σε.....(Ονοματεπώνυμο).....
....., υποψήφιον (υποψηφίαν) του Τμήματος..... μεταπτυχιακού τίτλου δημοσία άξιον και κάτοχον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο.....του Τμήματος.....του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης αναγορεύω και πάσας τας τω πανεπιστημιακώ αξιώματι τούτω παρεπομένας προνομίας σοι δίδωμι, συνθιασώτην μεν και εταίρον της επιστήμης σε προσαγορεύων, της δε επιστήμης ταύτης δια παντός του βίου φιλοτίμως αντέχεσθαι παραιών».

6. Οδηγίες συγγραφής Δ.Ε.

Το δοκίμιο της διατριβής μπορεί να είναι από 12.000-15.000 λέξεις, θα πρέπει να περιλαμβάνει εξώφυλλο στο οποίο αναγράφεται το Πανεπιστήμιο, η Σχολή, το Τμήμα και το Εργαστήριο από τα οποία προέρχεται η διατριβή, ο τίτλος θέματος της Δ.Ε., το όνομα του Μ.Φ.. Στο κάτω μέρος του εξωφύλλου αναγράφεται η πόλη και το έτος κατάθεσης της εργασίας. Τα ίδια στοιχεία επαναλαμβάνονται και στο πρώτο εσώφυλλο.

Το εξώφυλλο έχει χρώμα λευκό και είναι προστατευμένο με NYLON. Η όλη εργασία είναι μεγέθους Α4 με τυπωμένα γράμματα χρώματος μαύρου.

Στην πρώτη σελίδα μετά το εξώφυλλο αναγράφονται τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, με πρώτο το όνομα του Επιβλέποντος Καθηγητή.

Η Δ.Ε. μπορεί να εκτυπωθεί ή να παραχθεί με τη μέθοδο της φωτοαντιγραφικής αναπαραγωγής και στις δύο όψεις του χαρτιού.

Η Δ.Ε. αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη: Περιεχόμενα, Ευχαριστίες, Περίληψη στα Ελληνικά και στα Αγγλικά, Γενικό μέρος, Ειδικό μέρος, Βιβλιογραφία, Παράρτημα (αν υπάρχει), Βιογραφικό Σημείωμα / Λίστα δημοσιεύσεων.

Οι αναφορές της βιβλιογραφίας στο κείμενο και στο μέρος της βιβλιογραφίας πρέπει να ακολουθούν τις διεθνείς οδηγίες της International Committee of Journal Editors.

Πρότυπο Δ.Ε. και λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τη μορφή της Δ.Ε. βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 29 Μαρτίου 2018

Ο Πρυτανεύων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥΛΟΥΠΙΔΗΣ